

5 x telefonnummer

Ringa hit

Landsnummer till USA är 1. Riktnummer till Hawaii är 808. Från din svenska telefon slår du +1, riktnummer och telefonnummer. Använd även riktnummer när du ringer lokalt mellan öarna.

SOS

911

Turistbyrå

Hawaiis officiella turistbyrå:
Tel: +1 808 464 29 24.

Turisternas egen hjälplinje

Myndigheterna driver en hjälptelefon för besökarna för att göra deras semester så bra som möjligt. Organisationen "Visitor Aloha Society of Hawaii" erbjuder stöd till de som råkar ut för olyckor och brott.

Tel: +1 808 926 82 74.

► www.visitoralohasocietyofhawaii.org

Sjukhus

Ju längre du stannar desto friskare kommer du att känna dig. Hawaii har högst levnadsålder av alla USA:s delstater. På huvudön Oahu kan du vända dig till Straub Clinic & Hospital för vård. Men kom ihåg att vara välförsäkrad, annars blir det dyrt.

► Adress: 888 S King Street, Honolulu.

Tel: +1 808 522 40 00.

5 x sajter

► www.gohawaii.com

Hawaiis officiella turistbyrå, Visitors & Convention Bureau. En sajt med massor av information, allt från väder, kartor, sevärdheter och boendealternativ.

► www.visit-oahu.com

En sajt med många tips på saker att se, göra och uppleva. Håller också koll på aktuella event och festivaler och på var USA:s president Barack Obama åker när han besöker sin barndoms trakter på Oahu.

► www.101thingstodo.com

En kommersiell sajt som innehåller många – 101 stycken – tips på roliga aktiviteter. Företaget bak-

om sajten delar också ut reklamhäften runtom på Hawaii, med rabatter på sevärdheter, upplevelser, restauranger och nattklubbar. Använd dem, ofta är priserna starkt reducerade.

► www.staradvertiser.com

Nyligen slogs de två största dagstidningarna Honolulu Advertiser och Honolulu Star-Bulletin ihop. Dagstidningen håller koll på lokala såväl som internationella nyheter.

► www.honoluluweekly.com

En alternativ kulturtidning som kommer ut en gång i veckan och täcker allt från konserter, konst, barliv och festivaler.

Fler guider på nätet LADDA HEM ÖVER 200 RESGUIDER

• Miami • New York • London • Samaná • Jylland • Milano • Krk • Paris • Bangkok • Phuket • Koh Lanta • Barcelona • Röda havet • Madrid • Teneriffa • Rom • Bahamas • Sharm el-Sheik • Florens & Toscana • Krabi • Aten • Istanbul • Peru • Hurghada • Köpenhamn • Tallinn • Nya Zeeland • Tokyo • Montevideo • San Francisco • Buenos Aires • Playa del Carmen • Sydney • Orlando • Nepal

AFTONBLADET
RESA

Vik
här

AFTONBLADET

Publicerad januari 2011

RESA GUIDE

HAWAII

OAHU * KAUAI * MAUI * BIG ISLAND * MOLOKAI

✓ Sevärdheter
✓ Surfing
✓ Boende

✓ Barer
✓ Nattniv
✓ Restauranger

✓ Shopping
✓ Utflykter
✓ Kulturkrockar

Här är vi alla bröder och systrar

Hawaii är paradiset på jorden, det är lika bra att erkänna. Det är varmt och skönt. Stränderna är magnifika. Och maten är fantastisk. Men det är inte därför du ska åka hit. Är du bara på jakt efter ovanstående kan du lika gärna åka till Grekland – både närmre och billigare.

Nej, till Hawaii ska du åka för att få uppleva vacker och än så länge orörd natur, tusentals vattenfall och tropisk djungel med unika växter och djur som inte finns någon annanstans i världen. Och för det vänliga folket.

Hawaiianerna tror att alla människor kommer från en och samma *ohana*, det vill säga familj på hawaiianska. Därför ska vi behandla varandra som om vi alla vore bröder eller systrar. Tanken att det jag ger någon annan kommer jag själv att få tillbaka, genomsyrar hela samhället.

Redan första gången på flyget till Honolulu blev jag erbjuden skjuts till hotellet av kvinnan bredvid mig. Helgen efter seglade vi i solned-

gången tillsammans med hennes vänner som snabbt blev mina. Ett par dagar senare blev jag erbjuden en gammal dams sittplats på bussen. Hon tyckte jag såg lite trött ut...

Bli därför inte förvånad om du erbjuds en hjälpande hand vid de mest oväntade tillfällena. Ta emot den och se till att ge tillbaka till Hawaii av all den kärlek du får under din vistelse. Kom ihåg att det du gör för någon annan...

Aloha!

Text & foto: MONICA KARLSTEIN

5 x viktiga fakta

Pass/visum

Passet ska vara giltigt i sex månader efter hemkomst. Alla som reser från Sverige till USA måste ansöka elektroniskt om godkännande innan de påbörjar sin resa. Ansökan går på ett par minuter och gäller för obegränsat antal resor under två års tid. ► www.usemb.se

Pengar

Valutan är amerikanska dollar, USD. 1 dollar motsvarar ca 7 kronor (jan 2011). De flesta butiker, restauranger och attraktioner tar kort, men cash is king vid

fruktstånden längs vägarna ute på landsbygden.

Aloha

Aloha betyder "hej" på hawaiianska, men även "älska", vilket innebär att du ger en kärleksförklaring till kassörskan i snabbköpet när du hälsar. "What goes around comes around," är motot som genomsyrar hela Hawaiis kultur.

Tidsskillnad

Sverige ligger 11 timmar före Hawaii, sommartid 12 timmar. På vintern har Hawaii 11 soltim-

mar, och 13,5 på sommaren. Väl på öarna kommer ni att höra uttrycket "Hawaiian time" vilket antingen innebär ett mycket avslappnat snigelperspektiv på tid, eller en ursäkt för att vara försenad.

Klimat

Högsäsongen är från mitten av december till mitten av april, men det beror inte på Hawaiis klimat utan på den stora efterfrågan på resor just då. Det är het sommar året om. Under juli, augusti och september är det som varmast och regnar som minst.

5 x praktiska fakta

Vågor och tsunami

Följ alltid instruktionerna om en tsunamivarning utfärdas. De inträffar sällan, men när de väl angriper Hawaii kan de vara mycket allvarliga. Myndigheternas Pacific Tsunami Warning Center har ett välutvecklat varningssystem. Håll koll på tv eller

besök varningscentrets egen webbplats för senaste information. Enorma vågor med starka undervattensströmmar är vanliga runt om Hawaii. Varje år dör hundratals människor i drunkningsolyckor. Ta varningsflaggorna på största allvar! ► www.weather.gov/ptwc

Ei

110/120 Volts AC, 60 Hz. Adapter behövs.

en i förväg uppskattad summa dricks och timlönen är låg. Uteblir dricksen får det stora konsekvenser för deras totala inkomst.

Dricks

Nästan överallt blir du väldigt bra bemött, och du bör med glädje lämna 15-20 procent i dricks på restauranger. På Hawaii beskattas serveringspersonal på

Dricksvatten

Du kan dricka kranvattnet men det smakar inte som det gör hemma. Köper du vatten på flaska håll dig för miljöns skull till

lokala producenter, som oftast också är billigast.

Solen

Solen är väldigt starkt och det är vanligt att turister söker vård för brännskador. Ta solråden på allvar och smörj in dig med en solskyddsfaktor på minst 30.

5 x resan hit

Reguljärflyg

Mellanlandning sker oftast i Chicago, New York och/eller Los Angeles. Vanligast är att mellanlanda minst två gånger för att slutligen landa i huvudstaden Honolulu. Flygbolaget Continental flyger dock Stockholm-New York-Honolulu och brukar ha bra priser. Flygbiljetten från ca 10 000 kr. Kolla nätet för bästa dealen. ► www.kayak.com ► www.orbitz.com ► www.continental.com

Boka i tid

7 miljoner turister besöker Hawaii årligen. Boka gärna flyg och boende minst tre månader i förväg. Bra flygtider med hyfsade priser tar snabbt slut.

Lång flygresan

Flygresan från Stockholm tar mellan 24 och 48 timmar. Passa på att röra på benen och äta mat under mellanlandningarna, eftersom det blir mycket stillasittande och sällan god flygplansmat.

Planera sömnen

Planera sömnen under flygresan och du kommer snabbt in i den lokala tiden.

Tull

Hawaii har unika djur och växter som inte finns någon annanstans i världen. Därför är det extremt viktigt att inga skadliga växter eller fröer förs in. Reglerna är stenhårda och tullen mycket noggrann. På planet dit intygar du skriftligen att du inte för in något olämpligt.

5 x ta sig runt

Buss

Huvudön Oahu har ett välutvecklat bussystem. För två dollar får du åka hur långt som helst tur och retur, inom en viss tid. På de andra öarna är bussystemet begränsat eller obefintligt. Tel: +1 808 848 55 55.

► www.thebus.org

Cykel

Cykel passar utmärkt om du vill göra avstickare. Ta med extra cykelslang, vätska och telefon. Räkna med öde vägar där hjälp sällan finns till hands. Uthyrare finns i Waikiki. Orkar du inte cykla långt har bussarna cykelstall.

Hyrbil

Biluthyrarna står på rad längs huvudgatorna i Waikiki. Priserna varierar och oftast blir det billigare om du bokar online. Teckna rejäla försäkringar, olyckor kan annars stå dig dyrt. Biluthyrare finns vid flygplatserna på samtliga öar.

► www.enterprise.com

► www.dollar.com

Flyg

Lämna huvudön Oahus stadsstress och se det genuina Hawaii. Det är mycket billigt och enkelt. Till Big Island, den mest avlägsna ön, tar resan 45 minu-

ter från Honolulu. Det finns flera flygalternativ, som lågprisflygbolaget Go Mokulele.

► www.iflygo.com

► www.hawaiianair.com

Taxi

På huvudön Oahu kryllar det av taxiföretag. De går på taxameter men ibland är ett fast pris förhandlingsbart, framför allt från flygplatsen i Honolulu. På de andra öarna är taxi-verksamheten mer begränsad. Tel: +1 808 422 22 22.

► www.thecabhawaii.com

Waikiki Beach – fullt av folk.

5 x platser/stadsdelar

Downtown Honolulu

Hawaiis finans- och affärscentrum och politiska styrning. Honolulu är Hawaiis enda storstad, en kulturell och etnisk smältdegel där den katolska kyrkan ligger granne med ett kinesiskt buddistiskt tempel. Fina restauranger och barer, men det mesta av utelivet ligger i Waikiki.

Waikiki

Waikiki är Hawaiis turistmecka, här bor nästan alla turister. Waikiki har oändligt med restauranger, barer och nattklubbar. Trots avsaknaden av karuseller påminner stadsdelen om ett

enda stort Disneyland, med blinkande lampor, färgglada hotell och en strandremsa där surfare trängs med försäljare och bleka turister på smekmånad.

North Shore

Det är först när du lämnar Waikiki och Honolulu som det genuina Hawaii visar upp sig. Längs norra kusten hålls några av världens mest kända surftävlingar och vågorna är ofta höga som flervåningshus. Under vintern är vågorna som störst. Stränderna är magnifika – kanske något av det vackraste som finns. North Shores största stad är Haleiwa.

Windward coast

På Oahus östra kust breder bergen ut sig tätt intill havskanten. Mellan berg och hav löper en bilväg längs hela kusten. De största städerna på Windward-sidan är Kailua och Kaneohe. Här bor lokalbefolkningen som flytt det dygnet runt öppna Waikiki.

Kailua

Med 38 000 invånare, mataffärer, klädfärer och ett par matställen bjuder Kailua på den fantastiska stranden Kailua Beach. Perfekt för kajakpaddling, vindsurfing och kitesurfing. Uthyrare finns på stranden.

5 x budgetboende

Lemon Road

Här ligger billiga hostel på rad – två minuter från östra Waikiki Beach.

De flesta ställen har både flerbäddsrum och privata rum. Många har fullt utrustade kök. Pris: Från en hundralapp per person och natt.

► www.waikikibeachsidehostel.com

► www.hostelhawaii.com

Seaside Hawaiian Hostel

Litet hostel mitt i Waikiki, bara någon minut från stranden. Flerbäddsrum eller rum för upp till två personer. Mysig liten innergård där grillkvällar arrangeras två gånger i veckan. Delat kök. Wi-fi-nätverk finns. Pris: från \$19 i sovsal.

► Adress: 419 Seaside Avenue Honolulu

► www.seasidehawaiianhostel.com

Royal Grove Hotel

Mycket aloha för lite pengar, enligt ägarna själva. Familjedrivet hotell i Waikiki, med pool. Mr Fong, mannen i familjen, uppträder ofta med sin ukulele och hawaiiansk sång. Små lägenheter för 2–3 personer med eget kök, badrum och liten balkong. Pris: \$55–100/lägenhet och natt.

► Adress: 151 Uluniu Avenue, Honolulu.

► www.royalgrovehotel.com

Backpackers Vacation Inn and Plantation Village

Ett bra ställe att bo på om du vill ha nära till de gigantiska vågorna på North Shore. Flerbäddsrum och privata dubbelrum. Pris: \$27–300/natt.

► Adress: 59–788 Kamehameha Highway, Haleiwa.

► www.backpackers-hawaii.com

Privata uthyrare och campingplatser

Många privatpersoner hyr ut rum på North Shore. Kolla anslagstavlor i Haleiwa eller vid Fodland Supermarket i Pupukea. Camping är ofta tillåtet och gratis, men tillstånd från Division of State Parks, Division of Forestry & Wildlife eller Division of Parks & Recreation krävs.

► www.hawaii.gov

Campare på North Shore.

5 x lyxboende

Royal Hawaiian Hotel

Det rosa hotellet har blivit ett landmärke för Waikiki. Ett världskänt hotell som förknippas med lyx och romantik som setts i flera kända filmer. Ligger precis vid strandkanten på Waikiki Beach. Pris: \$380-1225/rum.

► Adress: 2259 Kalakaua Avenue Honolulu.

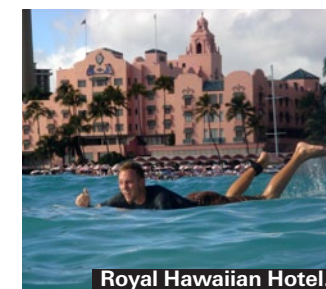
► www.royal-hawaiian.com

Moana Surfrider

Hawaiis kanske vackraste hotell med träfasad och höga pelare vid ingången. Entrén vittnar om hotellets svunna tider från början av 1900-talet. Invändigt möter supermodern, exklusiv inredning gammeldags slotts- eller herrgårdsinteriör. Populärt hotell för bröllopspar. Pris: \$480-799.

► Adress: 2365 Kalakaua Avenue, Honolulu.

► www.moana-surfrider.com

Royal Hawaiian Hotel.

Foto: NIKOLAUS MANTZIOS

Turtle Bay Resort

Ett av mycket få hotell på Oahus norra kust, och ett av öns mest exklusiva och lyxiga resort. Ligger alldeles intill de legendariska surfställena Sunset Beach, Ban-zai Pipeline och Waimea Bay. Pris: \$240-360.

► Adress: 57-091 Kamehameha Highway, Kahuku.

► www.turtlebayresort.com

Ko Olina Resort & Marina

Lyxresort väster om Honolulu. Hotellrum och villor precis vid havet. Ko Olina har flera pooler och restauranger och erbjuder lyxboende i fantastisk miljö. Walt Disney öppnar logi i området 2011. Pris: Varierar beroende på anläggning.

► Adress: 92-1480 Alii Drive, Honolulu.

► www.koolina.com

Hilton Hawaiian Village

Ligger i början av Waikiki från flygplatsen sett. Har ett eget shoppingcentrum med fler än 90 butiker och 20 restauranger och en egen strand. Varje fredag fyra hotellet av fyrverkerier över havet och vid entrén spatserar pingviner vid ett vattenfall. Pris: \$210-430.

► Adress: 2005 Kalia Road, Honolulu.

► www.hiltonhawaiianvillage.com

Solnedgång på Sunset Beach.

5 x stränder

Waikiki Beach

En av världens mest kända stränder, dock inte för sin skönhets skull. Här blandas surfande invånare, hemlösa, rika pensionärer från amerikanska fastlandet och japanska par på smekmånad. Ett spektakulärt fenomen. Vinka till de där hemma från Waikiki Beach i webbkameran som sänder live.
 ► www.honolulu.gov/multimed/waikiki.asp

Sunset Beach

Njut av solnedgången från Sunset Beach. Se himlen färgas rödororange medan surfarna tar sig fram ute i vattnet. Men låt dig inte luras, vågorna kan vara monstruösa och undervattensströmmarna farliga.

Kailua, Lanikai Beach

Kailua Beach Park breder ut sig med sin vitkorniga sand längs Oahus östkust och lockar med spännande sportaktiviteter. Aningen sydöst ligger Lanikai Beach – utsedd till en av USA:s vackraste stränder. Långgrund med turkosblått vatten.

Waimea Beach Park

Stor sandstrand, nästan 500 meter lång. Vintertid är vågorna enorma och de röda varningsflaggorna uppsatta nästan jämt. Passa på att kika på alla de kvarglömda flip-flopsen som livvakterna samlat ihop och smyckat ett helt träd med.

Sandy beach & Makapuú Beach

Vid Sandy Beach slår vågorna långt in mot stranden, vilket lockar till sig boogieboardare. Hawaiiis farligaste strand, sett till antal livräddningsutryckningar och brutna nackar. Här body-surfar USA:s president Barack Obama när han besöker sin hemstad. Längre norrut ligger Makapuú Beach Park som vintertid är Hawaiiis bästa strand

Obama – en bodysurfare.

för bodysurfing. Våg-surfing är förbjudet.

5 x äventyr

Surfing

Hawaii är platsen där surfingens föddes och har blivit en livsstil som präglar hela samhället. Ute bland vågorna syns alla typer av människor: affärsmän, hemlösa pensionärer och barn som nyligen lärt sig gå. Ta en surflektion du också.

► www.hawaiianbeachboys.com
 ► www.hhsurf.com

Snorkling & dykning

Här finns dykning och snorkling av världsklass. Även oerfarna kan komma nära fiskar i regnbågens alla färger. Oahus snorklingsplats nummer ett är Hanauma Bay, ett marint naturreservat. Andra bra dykställen är Sharks Cove, San Pedro-vraket och Corsair-vraket.

► www.hanaumabayhawaii.com

Vandring

Magnifika bergstoppar och sagolika vattenfall. Ibland bara en kort promenad genom bambuskogen, ibland krävs en flera dagar lång och ytterst krävande

vandring. Följ alltid skyltar och se till att ni har med er tillräckligt med vätska och en mobiltelefon. Mer info om vandringsleder:
 ► www.hawaiiitrails.ehawaii.gov

Hajdykning

Med bara ett glesst mellan dig och ett femtiotal hajar rusar adrenalinet för fullt. Hajdykning är mycket omdiskuterat på Hawaii eftersom en del menar att de lockar hajarna närmare land. Därför finns strikta regler för hur det ska gå till. Välj noga bland arrangörerna och kom ihåg att ett billigt pris inte är allt. Pris runt \$100.

► www.hawaiisharkencounters.com

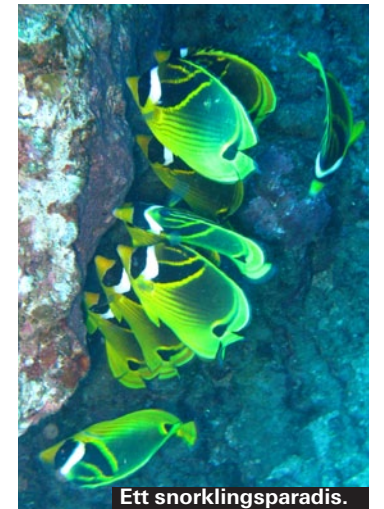
Fallskärmshoppning

Slå två flugor i en smäll. Se fantastiska North Shores stränder och inlandets magnifika berg från ovan.

Hoppa från planet och sväva över turkosblått hav. En riktig adrenalinkick. Pris: ca \$150. Boka online för bra pris.
 ► www.skydivehawaii.com

Hajdykning är populärt.

Ett snorklingsparadis.

5 x bästa surfing

Diamond head

Vattnet utanför Diamond Head-kratern är perfekt för surfing. Bäst vågor sommartid. Bra för nybörjare. Revbotten. En brant smal stig leder ner till vattnet. Fem minuters bilfärd från Waikiki.

Waikiki Beach

Surfing året runt. Bäst vågor sommartid. Perfekt för longboarding och nybörjare. Sandbotten. Alltid mycket folk, så var försiktig och håll koll på turordningen. Svårt att få parkering i stan.

Banzai Pipeline

Riktigt höga vågor. Stora surftävlingar vintertid. Bäst vågor

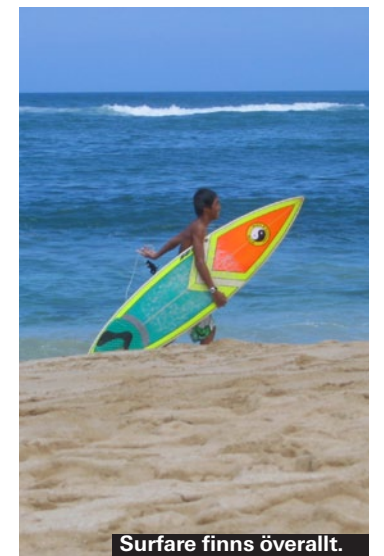
oktober–mars. Endast för erfarna surfare. Revbotten. Respektera lokalbefolkningen som ibland kan tycka att du inkräktar på deras vatten. Parkering finns.

Sunset Beach

North Shores mest kända strand med många tävlingar vintertid. Bäst vågor vintertid. Endast för erfarna surfare. Sandbotten. Parkering finns.

Waimea Bay

Här hålls en av de mest prestigefulla surftävlingarna, Eddie Aikau Memorial – men bara om vågorna når minst 6 meter. Bäst vågor vintertid. Endast erfarna surfare.

Surfare finns överallt.

5 x att äta

Poke

Rå fisksallad, vanligtvis med gulfnad ahi, d v s tonfisk, havs-salt, soja, sesamolja, sjögräs och chilipeppar. Stark kryddig smak. Även med bläckfisk och lax. Säljs ofta i lösvikt i mataffärerna.

Poi

Lilagrå säs gjord på rotfrukten taro. Poi finns i olika konsistens beroende på hur mycket vatten som det blandas ut med. Även lilafärgat bröd bakat på poi finns i affärerna. Poi var förr en vörd-

nadsfull maträtt att bli bjuden på, då skulle alla uppföra sig och vara extra vänliga.

Macadamianöt

Nöt som växer på träd. Benvit färg och söt, krämig smak. Macadamianötterna äts rostade, doppade i choklad eller i bakverk, används även i matlagning. På 1920-talet började man odla macadamianötter och i dag finns några av världens största producenter på Hawaii. Säljs lite överallt.

Haupia

En hård kokosnötspudding som skärs i tärningar och äts som snacks. Mycket vanlig som efterrätt på en hawaiiansk luau, buffé på hawaiianska.

Shave ice

Smaksatt is som fungerar som törstsläckare. Finns i olika färger, vanligast är den i regnbågens färger. Säljs överallt, men en lokal favorit är Matsumotos shave ice, i Haleiwa, North Shore. ► www.matsumotoshaveice.com

Så här kan man hugga in på en kokosnöt.

5 x att dricka

Kokosmjölk

Där det finns en strand finns kokosnötter. Finns det något bättre än att sitta på en strand och dricka ur en kokosnöt som du själv plockat och hackat hål i? Plocka dem från marken, men akta dig när de faller från träden.

Kava

Hawaiiansk sällskapsdryck som ser ut som lervatten och har mild smak. Gjord på kavarot. Dricks för den berusande effektens skull. Har en avslappnande och glädjeframkallande inverkan utan att klassas varken som alkohol eller drog. Det sägs att

drycken för kärlek med sig och att man inte kan tycka illa om någonting när man dricker den.

Kona Coffee

Gourmétkaffe för riktigt kräsna. Kaffet kommer från ett fåtal familjedrivna farmar på Big Islands Kona-kust. Släkterna som driver kaffefarmarna har drivit odlingarna i flera generationer. ► www.konacoffee.com

Inhemsk öl och vin

På Oahu finns världens största ananasodling och runt om på öarna produceras ananasvin – vitt, mycket sött. Serveras väl

kylt med is. Hawaii har också många lokala ölbryggerier där ölen ofta döps utifrån surfing, t ex Big Wave Golden Ale och Peleline Porter. ► www.volcanowinery.com ► www.konabrewingco.com

Mai Tai

En klunk Mai Tai och du är i paradiset. Så ska det vara om den blandas rätt. I Waikiki är de ofta gjorda på billig rom och färdigblandad drinkmix. När du väl smakar en riktigt välgjord Mai Tai känner du det direkt – men se upp! Drinken innehåller mycket mer alkohol än man tror.

5 x restauranger

Dukes Waikiki

Topprestaurang med bar direkt på stranden. Stora rätter. Serverar frukost, lunch och middag. Ett tips är köttträtterna, mörare kött får man leta efter. Varmrätt: \$22–32. Stor och mycket prisvärd salladsbuffé \$15.

► Adress: 2335 Kalakaua Avenue, Waikiki. ► www.dukeswaikiki.com

Cholo's Homestyle Mexican

Kanske öns bästa mexikanare, inspirerad av North Shores fisk och skaldjur. Enkla, men vällagade rätter. Prova deras specialitet plommonmargarita. Varmrätt \$8–14.

► Adress: North Shore Marketplace, 66-250 Kamehameha Avenue. Tel: +1 808 637 30 59.

Nachotallrik på LuLus.

LuLus Surfclub Waikiki

Restaurang och bar med riktigt skön surfatmosfär. Stora rätter. Många räcker till två. Deras nachotallrik med valfritt kött är enorm och jättegod. Allt från pasta och sallad till mer vällagade rätter. Varmrätter \$10–24.

► Adress: 2586 Kalakaua Avenue, Waikiki. ► www.luluswaikiki.com

Cheesecake Factory

Ett gigantiskt utbud av sagolika cheesecakes. Omfattande men ganska dyr middagsmeny. Dock förvånansvärt bra priser på pizza och pasta. Salladerna räcker gott och väl till två. Var där tidigt, vänner brukar ligga på en timme och det går inte att boka bord. Varmrätter \$11–26. ► Adress: 2301 Kalakaua Avenue, Waikiki. ► www.thecheesecakefactory.com

Top of Waikiki

Hawaiis enda roterande restaurang. Under en timme har du från artonde våningen 360 graders utsikt över hela Honolulu. Vacker miljö och goda köttträtter, men dyrt. Pris: Varmrätt \$24–45.

► Adress: 2270 Kalakaua Avenue, Waikiki. ► www.topofwaikiki.com

Nygrillat.

Dessert: frukt och smält choklad.

Det bjuds på sång och dans på många restauranger.

5 x fiskkrogar

Räkbussar

Har du inte beställt mat från en av Oahus alla räkbussar innan du flyger hem så har du inte gjort Hawaii. Längs North Shores stränder står husvagnarna och bussarna näst intill på rad och serverar specialiteter som till exempel "coconut shrimp".

Mackys berömda räkbuss.

Mackys

En häftig matupplevelsen får du om du stannar till vid prisbelönta Mackys Shrimpbuss på North Shore och köper en låda med vitlöksräkor, citronräkor eller kokosräkor och ris och fortsätter till Sunset Beach för att avnjuta middag och solnedgång. Pris: \$10-15.

► Adress: 66-632 Kamehameha Highway, Haleiwa.

5 x barer

Kona Brewing company

Hawaiianska ölbryggeriet har två barer på Hawaii, en av dem vid Hawaii Kai, Oahu. Perfekt bar för en lunchbit. Vackert läge, många inhemska ölsorter och goda – minirätter på hawaiianska. Prova gärna deras Ahi Aloha Tower.

► Adress: Koko Marina Center, Honolulu
► www.konabrewingco.com

Thirtyninehotel

Populär bar i downtown Honolulu, med inomhusbar och takterrass. Klubbmusik och livemusik. Barpersonalen är fenomenal på att blanda drinkar. Ett hett tips är läskande fem dollars-mojitos.

The Oceanarium

Oändlig buffé av skaldjur, fisk och lite kött. Gigantiska king-crab-ben och krabblor, sashimi, pilgrimsmusslor och jätteräkor. Ett tre meter långt dessertbord fyllt av tårter, kakor och frukt. Dyrt, men leta efter rabattkuponger i reklambladen i ställen på gatorna. Middagen avnjuts alldeles intill ett flera meter högt och brett akvarium. Pris: \$31, med kupong \$26.

► Adress: 2490 Kalakaua Avenue, Waikiki.

► www.pacificbeachhotel.com/dining/oceanarium

Aloha Sushi Downtown

Runt om på öarna finns sushi som ett nyttigt alternativ till snabbmaten. På Aloha Sushi i downtown finns fräscha sushi-rolls från \$1 och sexpack laxnigiri från \$3. Populärt lunchställe för studenter på Hawaii Pacific University. Pris: \$0,80-5.

► Adress: 900 Fort Street Mall, Honolulu.

Serverar även lättare snack.

► Adress: 39 N Hotel Street, Honolulu.

► www.thirtyninehotel.com

The Varsity

En studenttät sportbar som ofta bytt namn. Med närmare hundra ölsorter och tvåliters-kannor öl för \$5 lockar baren till sig många studenter från närliggande University of Hawaii och en och annan backpacker i slitna surfshorts och flip-flops.

► Adress: 1019 University Avenue, Honolulu.

► www.varsityhonolulu.com

Mai Tai Bar

Exklusiv bar på "det rosa hotel-

Haleiwa Joe's Seafood Grill

Skönt surfinspirerat hak, med typisk North Shore-stil. Jättegod mat och avslappnad stämning. Be om ett bord på verandan med utsikt över Haleiwas båthamn och solnedgången. Deras Alaska King Crab eller hummer rekommenderas varmt. Pris: \$9-35.

► Adress: 66-011 Kamehameha Highway, Haleiwa.
► www.haleiwayoes.com

Solnedgång från Joes Seafood.

let". Känd från flera amerikanska filmklassiker. Här betalar man för det ultimata läget – mitt på Waikiki beach. Njut av exotiska Mai Tais snarare än den dyra maten.

► Adress: 2259 Kalakaua Avenue, Waikiki.

► www.royal-hawaiian.com/resort_dining_maitai.aspx

Mad Dog Saloon

Rätt sunkig sportbar som framåt småtimmarna förvandlas till en populär nattklubb med dansgolv och biljardbord. Avslappnad stämning och en blandning av stamgäster, amerikanska marinsoldater och turister.

► Adress: 2301 Kuhio Avenue, Waikiki.

Halloween, gatufest i Waikiki.

5 x nattklubbar

Pearl Ultra Lounge

Stylish nattklubb där de annars allmänt accepterade surfshortsen bör lämnas hemma. Här festar du om du vill undvika hawaiiansk "hang loose"-stil och föredrar glammigt nattliv. Topp-celebriteter som Johnny Depp och David Beckham har röjt på Pearls dansgolv till stängning vid 04.00.

► Adress: Ho'okipa Terrace, 3rd Level, Ala Moana Center, Honolulu.

► www.pearlhawaii.com

Nashville Waikiki

Den enda genuina countryklubben på hela Hawaii. Här är cowboyhattarna lika självklara som de löst sittande jeansen med skinnförstärkning mellan benen. 35-pussare och amerikanska

marinsoldater är flitiga besökare. Utanför på gatan står till och med dörrvakten i hatt och cowboymustasch.

► Adress: 2330 Kuhio Avenue, Waikiki.

► www.nashvillewaikiki.com

Indigo

"Martini Madness – Relax, it's Happy Hour" är nattklubbens slogan. Över 30 olika martinis på menyn och priser från \$4. Kanske downtowns populäraste nattklubb, med nya events så gott som varje helg.

► Adress: 1121 Nu'uauu Avenue, Honolulu.

► www.indigo-hawaii.com

Zanzabar

En av Hawaiis största nattklubb. Tar upp till ettusen personer

och har två dansgolv. Vissa kvällar tillåts minderåriga, (under 21). Lyckosam är den som tar sig in i det exklusiva vip-rummet.

► Adress: 2255 Kuhio Avenue, Honolulu.

► www.zanzabarahawaii.com

Rumfire och Twist at Hanohano

Båda i Sheratons regi. Rumfire är den kanske hippaste baren i Waikiki. En glashiss längs hotellets fasad tar dig upp till stans mest exklusiva restaurang Hanohano room på trettonde våningen med tillhörande vinbar och nattklubb.

► Adress: 2255 Kalakaua Avenue, Honolulu.

► www.rumfirewaikiki.com

► www.sheraton-waikiki.com/dining/hanohano

5 x shopping

Ala Moana Center

Största shoppingcentret med mer än 290 butiker och restauranger. Flera populära klädkedjor som Victoria's Secret, Abercrombie & Fitch, Prada, och varuhus som Macy's och Nordstroms.

► Adress: 1450 Ala Moana Boulevard, Honolulu.

► www.alamoanacenter.com

Barnes & Noble

En nationell kedja, men ändå

ovanlig för oss svenskar. Gigantisk bokhandel med tillhörande Starbucks. Köp en kaffe och slå dig ner med en bok i en av butikens alla fluffiga fåtöljer. Även tidningar går bra att gratisläsa. Ta en titt på sortimentet av anteckningsböcker.

► Adress: Ala Moana Center, 1450 Ala Moana Blvd. Suite 1272.

International Marketplace

Stor marknad under hundra-

åriga gigantiska banyanträd. Ett mecka för souvenirshopping med sina 130 stånd. Fynda bland krimskrams, kläder, inredning – you name it!

► Adress: 2330 Kalakaua Avenue, Waikiki.

► www.internationalmarketplace.waikiki.com

Mat i Chinatown

Överallt i Chinatown säljs färsk frukt från privata trädgårdar. Vad sägs om en hel påse papaya för en spottstyver, färsk fisk eller skaldjur till kvällens middag? Inte långt därifrån ligger också superbilliga klädbutiken Dress for Less. En kostym för en tvåhundra svenska kronor och ett par pumps för en femtiolapp.

► www.chinatownhi.com

Premium Outlet

Det är sällan billigt på Hawaii, framför allt inte märkeskläder. Men på detta outlet-shoppingcenter kan du fynda. Skaffa gratis vip-medlemskap online så blir det ännu billigare.

► Adress: 94 790 Lumiaina Street, Waipahu.

► www.premiumoutlets.com/outlets/outlet.asp?id=29

Gatumusikanter och fotgängare på International Market Place.

5 x kul kunskap

Mest avlägset i världen

Rent geografiskt kan du inte resa till en mer avlägsen plats. Hawaii är den ö-grupp som ligger längst ifrån fastland i hela världen.

137 öar

Ögruppen Hawaii består egentligen av 137 öar. De allra flesta är pyttesmå landmassor, alldeles för små för att bo på. En del öar är privatägda och får endast besökas med tillstånd. Det som i folkmun kallas Hawaii är dock de åtta huvudöarna; Oahu, Big Island, Maui, Kauai, Molokai,

Kahoolawe, Lanai och Niihau – varav även delar av dessa är privatägda.

12 bokstäver

Det hawaiiiska alfabetet är världens kortaste, med bara tolv bokstäver. Vokalerna är desamma som i engelska språket, men konsonanterna är mycket färre. Därför är det ibland lite knepigt att uttala hawaiiiska ord.

Nationalfisk

Humuhumunukunuaipuaa är Hawaiis nationalfisk och en

trogen stamgäst i vattnet vid Hanalei Bay. Just ja, det finns inte så många bokstäver att välja på i det hawaiiiska alfabetet.

Fyndiga skyltarnas hemland

Överallt finns roligt skrivna skyltar som väl illustrerar hawaiiernas avslappnade livsstil. Vad sägs om skylten i mataffären: "If you can't share Aloha today, please visit us another day" eller vägskylten vid utfarten från flygplatsen på Molokai: "Slow down, this is Molokai".

5 x att köpa

Hawaiiiskjorta

Ett måste att köpa hem. Hawaii-skjortan används ofta på samma sätt som vi använder vit skjorta och slips – det anses lika uppklätt, trots gälla mönster och färger. Skippa dock turistkjortorna och satsa på genuina mönster från Watumull's, Kahala eller Reyn's, i Ala Moana Center.

Hulahuladockor

De finns överallt, men välj med omsorg. Smala eller tjocka med kastanjetter eller ukulele. Helst ska de stå på en fjäder så att de dansar när man rör vid dem.

Kraschade surfingbrädor

På North Shore görs konst av kraschade surfingbrädor. Återvinning och samtidigt en souvenir med häftig historia. Ofta kan konstnären berätta när och var brädan kraschade och hur höga vågorna var. Motivet på brädan varierar från delfiner till solnedgångar.

Skyltar

Du får inte sno de riktiga vägs skyltarna trots att de har en hel del roliga och annorlunda budskap. Däremot finns många att

Huladockor i gräs.

köpa i resväske-vänligt format. Vad sägs om en varningstriangel som varnar för surfare som korsar vägen eller en skylt till ytterdörren hemma som säger "gone fishing". Fyndiga budskap syns överallt på öarna.

Leis

Att plocka med sig fröer eller växter hem är förbjudet och kan ge hårda straff. Däremot kan det vara kul att köpa med sig en färsk, men välförpackad lei, blomkrans på hawaiiiska.

5 x kulturkrockar

Stora hjärtan

Du träffar en invånare i en bar och han visar stort intresse och är överraskande trevlig. Det behöver inte betyda att han raggar på dig. På Hawaii pratar alla med alla utan några som helst intentioner.

Vänlighet och respekt

Bli inte misstänksam om du står vid en väg med en karta i handen och en bil stannar och frågar om du är vilse och kanske till och med erbjuder dig lift. Kom ihåg:

Som du är mot andra kommer du själv att bli bemött.

Klädkoder

På arbetsplatser där slips och kostym är allmän klädkod är det ofta helt okej att byta de internationellt accepterade finkläderna mot en storblommig skjorta med klassiskt Hawaii-mönster.

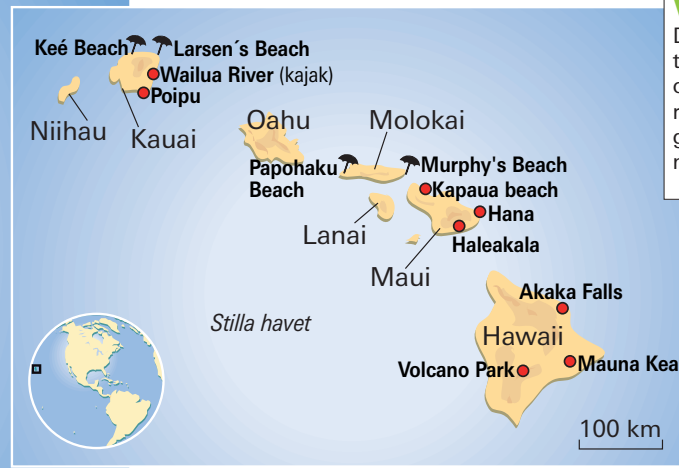
Glasklackar

De superläckra och oftast väldigt vackra unga kvinnorna som står utanför nattklubbarna längs Wai-

kis huvudgator är inte värda att ragga på, om du inte är beredd att betala. Genomskinliga klackar är det vedertagna kännetecknet för prostituerade.

Stannar för röd gubbe

En av skillnaderna mellan de som bor på Hawaii och turister är att de förstnämnda stannar för rött ljus vid övergångsställen. Det beror inte på den avslappnade livsstilen utan på polisen. De är snabba med böteslappen om någon går mot rött.

Väder

Dags-temperatur och antal regniga dagar per månad.

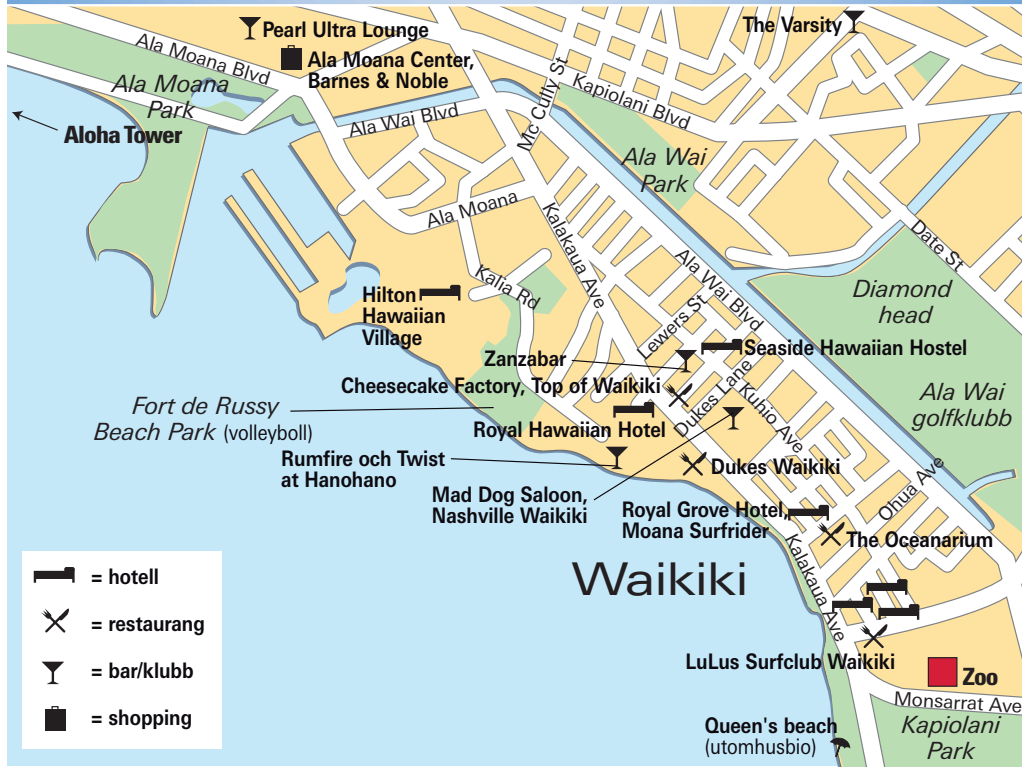
27	27	28	28	29	30	31	32	31	31	29	27	Hawaii
-1	-1	3	8	14	19	22	20	15	9	5	2	Stockholm
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	
16	14	10	11	11	13	13	14	14	15	16	17	Stockholm
9	9	9	9	7	6	7	6	7	9	9	10	Hawaii

Waimea Beach Park.

Priskoll

Så mycket kostar:
 Öl, 33 cl: \$ 3,50
 Kaffe Starbucks: \$ 2,00
 Big Mac: \$ 3,89
 Taxi 3 km: \$ 12
 Bensin per gallon: \$ 3,30

Minilexikon

Hawaiianska
Aloha – Välkommen, hejdå, kärlek, älska. Hälsningsfras.
Mahalo – Tack

Ohana – Familj
E komo mai – Välkommen
Aloha Au la 'Oe – Jag älskar dig

Lokalt surfslang
da kine – jättebra våg
keiki waves – liten, snäll våg, passar barn
stick – surfingbräda

Wahine – kvinnlig surfare
wipeout – uttryck för att ramla av surfbördan

5 x att se

Världsklass-surfing
 Ett par gånger om året samlas världens bästa vågsurfare på North Shore och tävlar om vem som kan rida de största vågorna i världen. Ta med en kikare och planera för en heldag på Sunset Beach eller Banzai Pipeline i sann hawaiiisk festivalatmosfär.
 ► www.triplecrownofsurfing.com
 ► asphawaii.org

Magnifik utsikt
 Vandringen upp på Diamond Head må göra dig anfädd men är väl värd ansträngningen. Branta trappsteg tar dig till toppen av kratern. Oslagbar utsikt över Honolulu, Waikiki och Windwardkusten. Soluppgången härifrån rekommenderas.
 ► www.hawaiiistateparks.org/parks/oahu/Index.cfm

Krigets Pearl Harbour
 Pearl Harbour förknippas i dag med USA:s inträde i andra världskriget och är den största turistattraktionen på hela Hawaii. 7 december 1941 attackerade Japan Pearl Harbour med 350 plan. 23 335 amerikanska soldater skadades och 1 177

En av Pearl Harbours huvudattraktioner, USS Arizona Memorial.

omkom. Tre huvudattraktioner; USS Arizona Memorial Site, USS Bowfin Submarine Museum & Park och Battleship Missouri Memorial.
 ► www.pearlharborhq.com

Polynesisisk kultur
 Polynesian Cultural Center tillhör mormonkyrkan och drivs som en icke-vinstdrivande organisation. Det må vara en turistfälla sett till entrékostnaden, men det är nog det bästa sättet att lära sig om hawaiiisk och polynesisisk kultur. Med bambuflottar, kanoter eller till fots färdas du genom olika polynesisiska samhällen. Da-

gen avslutas med en musik- och dansshow med fler än hundra artister.
 ► www.polynesia.com

Unika vattendjur
 Under perioden januari-mars besöker knölvalarna hawaiiiskt vatten. De flesta valsafaris utgår från Maui eller Big Island, men en del utgår från Oahu. Delfin-snorkling är också populärt. Kom ihåg att djuren är vilda. Vill du kela med delfiner är ett besök hos Sea Life Park ett bättre alternativ.
 ► www.dolphinexcursions.com
 ► www.sealifeparkhawaii.com

Lei och frukt vid en krater i vulkanparken.

Flytande lava mellan springorna.

5 x vulkanäventyr

Kör runt i Volcano Park

Spendera en heldag i vulkanparken. Kör in på morgonen och stanna till vid entrén för att hämta upp kartor och broschyrer och samla fakta från informationstavlor. Fortsätt sedan utflykten genom vulkanlandskapet och förundras över hur lavan tagit över så stora områden.

Lunch med utsikt

Ät lunch i parkens restaurang. Den är inte känd för maten utan för den vackra utsikten över kraterlandskapet där det fortfarande pyser rök ur marken. Men det kan vara skönt att gå in en stund om det regnar – som det ofta gör.

Har du mat med dig kan du slå dig ner någonstans längs vägen.

Stå vid kraterkanten

Vid de stora kratrarna är det ofta avspärrat så att man inte ska trilla över kanten. Men förvånansvärt många turister utmanar ödet och balanserar innanför avspärrningarna ändå. Lägg märke till de många och färgglada leis och frukter som lämnats kvar – en härlig kontrast till det annars så gråa landskapet.

Se flytande lava

Den största sevärdheten. Men för att komma till den platsen krävs en flera timmar lång hajk

på stelnad lava i ett rökigt landskap. Mycket fysiskt krävande och kräver gott om tid, mängder av vatten, vandringsskor och sällskap. Gå aldrig ensam och förbered dig på att det är jobbigare än du tror.

Lämna tillbaka oturen

Det må vara frestande att ta med sig en bit lava hem som minne. Men det för med sig livslång otur. Enda sättet att bli kvitt oturen är att återlämna lavastenarna i sin rätta miljö. Hjälp därför någon stackare att bli av med sin ägren och töm fickorna innan du lämnar parken.

5 x för barn

Klappa delfiner

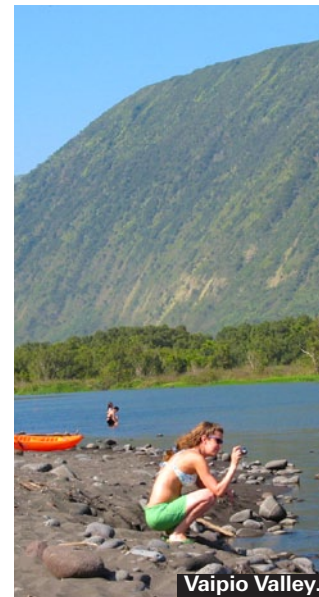
Vill barnen komma riktigt nära delfiner? Lämna då havet för en stund och bege dig till Dolphin Quest och simma med delfiner. Kostsamt men ett oförglömligt minne för de små. Från fem år. Familjepris: \$1 350.
► www.dolphinquest.com

Hästridning

”Dahana Ranch Roughriders” låter barn från tre års ålder följa med på ridturer över milslånga slätter med total grönska. Ranchen drivs sedan femtiotalet av en hawaiiansk familj i Kamuela.
► www.dahanaranch.com

Snorkla bland fiskar

Kealakekua Bay bjuder inte bara på barnvänlig snorkling, det är också ett undervattensreservat

Vaipio Valley.

och anses vara öns bästa snorklingsplats. Här är vattnet lugnt och det är lätt att ta sig ut i vattnet. Delfiner ses ofta här.

Gå på picknick

Spendera en dag i sköna Liliuokalani Park och njut av en god picknick tillsammans med hela familjen. Här kan ni mata fiskarna i dammarna och utforska de japanska broarna och små tehusen. Parken är döpt efter Hawaiis sista drottning.

Hawaii County Fair

I september varje år slår Hilo stad till med fest. Karuseller, levande djur och uppträdanden för barn. Säkrlart finns popcorn, sockervadd och festivalmat, men låt också barnen prova hawaiianska godiset malasada.

5 x upplevelser

Mauna Kea

Det finns snö även på Hawaii, på ö-gruppens högsta topp, 4 205 meter över havet. Här finns 13 observatorier som anses vara världens största teleskopsamling. För att ta sig till toppen (så långt det går med bil) krävs fyrhjulsdrift. Här uppe finns varken bensinmack eller restauranger.

Akaka Falls

Hawaiis högsta vattenfall, 128 meter högt, är värt ett besök. Ett par hundra meter in i regnskogen, längs en asfalterad promenadstig breder vattenfallet ut sig majestätiskt. På vägen dit passerar du några mindre vattenfall och unika blommor och träd.

South Point

USA:s sydligaste punkt och även den plats polyneserna först landsteg vid. Vägen dit går genom kala fält, med stora vindkraftverk, där vinden format växtlig-

Akaka Falls.

heten. Det vackra landskapet på vägen är en del av upplevelsen då slutdestinationen är som vilken klippig kust som helst.

Kailua-Kona

Stanna till i staden för lite mat vid strandkanten och sug in atmosfären. Många små pittoreska butiker och serveringar. Ska du hålla till på Kona-kusten är det i Kailua du ska bo.

Vaipiu Valley

Vandra ner i dalen och lämna liv och rörelse bakom dig. Här nere finner du total tystnad bortsett från vågornas brus och vinden. En sötvattensflod från bergen korsar den svarta stranden och rinner ut i havet. Här bor ett 50-tal människor som odlar taro, lime, avocado, apelsiner och pakalolo, d v s marijuana på hawaiianska.

Soluppgång vid Haleakala krater.

5 x sevärdheter

Haleakala krater

Häriifrån bör du se soluppgången – en helt otrolig upplevelse. Du står ovanför molnen och ser natt bli till dag utöver ett månliknande landskap och eldfärgad himmel. Börja utflykten flera timmar innan solen går upp, eller övernatta halvvägs upp. Förbered dig på köer. För väderuppdateringar ring +1 808 871 50 54.

Vägen till Hana

En 109 km lång och mycket smal väg leder från Kahului i väst till Hana i öst. Vägen går längs kusten och bjuder på magnifik utsikt. Med 620 skarpa kurvor och vägar så smala att du måste tuta för mötande uppstår ibland köer. Kanon – det ger dig anledning att köra sakta och njuta av utsikten.

Vattenfall

Längs vägen till Hana finns 59 broar. Vid många av dem finns stora vattenfall omgivna av vacker regnskog. Ibland räcker det med att sakta in och titta

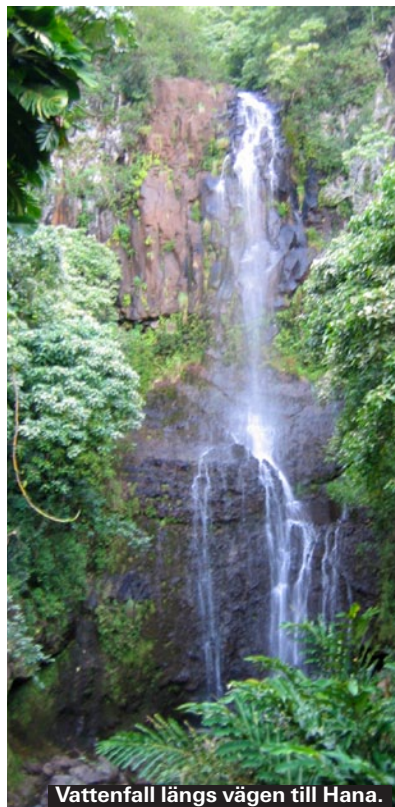
på håll. Andra gånger är de så nära väggkanten att man kan kliva ur bilen och ta ett svalkande dopp.

Wai'anapanapa State Park

Förutom de välbesökta stränderna på södra och västra Maui är den kolsvarta sandstranden väl värd ett besök. Flytande lava som runnit ut i havet har bildat stenar som av vägorna slipats till sand. Underbart för den med ryggvärk att ligga ner på den varma sanden. I närheten finns stora lavatunnlar och grottor för den äventyrlige.

Knölval

Vintertid kommer knölvalar in mot land till grundare vatten för att skydda sina ungar från hajar. Då har man chansen att få se dem leka i vattnet på nära håll från Mauis västra kust. Bästa utkikssträckorna är från Olowalu till Maalaea Bay och från Keawakapu Beach till Makena Beach.

Vattenfall längs vägen till Hana.

5 x boende

Hosmer Grove campground

Budgetboende. För att se soluppgången från Haleakala rekommenderas att övernatta i tält på vägen, så slipper du långa köer i ottan. Gratis att övernatta, inget tillstånd behövs. Tänk på att det är hög höjd. Varm sovsäck och varma kläder behövs. ► www.nps.gov/hale/planyourvisit/drive-up-camping.htm

Patey's Place

Budgetboende. Enkelt hostel i Lahaina. Separata sovsalar för män och kvinnor, även privata rum. Tvättstuga, kök och vardagsrum. Pris: \$25 i sovsal.

► Adress: 761 Waianee Street, Lahaina.
► www.alternative-hawaii.com/affordable/maui.htm

Joe's Rentals

Budgetboende. Enkla rum till vettiga priser i Hana som annars mest erbjuder dyra hotell. Privata rum, enkel- eller dubbelsäng. Gäster delar kök, tv-rum och grillar. Pris: Från \$50/per rum.
► Adress: 4870 Ua Kea Road, Hana.
► www.joesrentals.com

Best Western Pioneer Inn

Medelklassboende. Enkelt hotell vid hamnen i Lahaina. 34 rum, alla med luftkonditionering och

kylskåp. Hotellbaren har utsikt över hamnen. Nära till många dagsaktiviteter. Pris: \$119-180.
► Adress: 658 Wharf Street, Lahaina.
► www.pioneerinnmaui.com

Hotel Hana-Maui and Honua Spa

Lyxboende. Flådigt hotell och spa i Hana som utsetts till ett av världens hundra bästa hotell. Perfekt för bröllopspar. Satsar mycket på miljömedvetenhet och närproducerad mat. Priserna varierar efter säsong, men räknas med minst några tusen per natt.
► Adress: 5031 Hana Hwy, Hana.
► www.hotelhanamaui.com

5 x upplevelser

Vindsurfa vid Hookipa Beach Park

Hit kommer några av världens bästa vindsurfare. Är du inte proffs, stanna då kvar på stranden som åskådare. Stora vågor, starka vindar och sylvassa korallrev är inget för nybörjare. Du hittar stranden vid vägmarkeringen "9 mile", där bilar är parkerade längs vägen.

Paddla kajak

Att paddla kajak är ett av de bästa sätten att komma nära delfiner och sköldpaddor. Ge dig därför ut på en morgonutflykt och paddla längs södra kusten, där brukar de fina vattendjuret hålla till.

Ät luau

Avsluta någon av dagarna med "Old Lahaina Luau", det vill säga en traditionell hawaiiansk buffé med ukulelemusik och huldans precis vid stranden nära Lahaina Cannery Mall. Njut av god mat, Mauis historia och en underbar solnedgång.
► www.oldlahainaluau.com

Vindsurfare vid Hookipa Beach Park, bara timmar efter en kraftig jordbävning och trots påföljande tsunamivarning.

Snorkla med delfiner

Hoppa på en båt och delfin-snorkla. Håll utkik i lokala reklamblad efter snorkelturer och bra priser. Bli inte besviken om du inte kan klappa och kela med delfinerna – de är vilda och lever i det fria av en anledning.

Rida

På Maui finns många hästrancher som håller guidade turer. Många tar dig med på turer till naturupplevelser du annars aldrig skulle kunna vara med om – ananasodlingar, tropiska dalar och regnskog.

Kamakou Preserve, Papeopae Trail.

5 x genuina Hawaii

Kalaupapa Peninsula

Hit fraktades leprasjuka under 1800-talet eftersom halvön ligger avigt till. Numera är det en vacker plats full av historia och väl värd ett besök både för den som vill uppleva historien på nytt och som gillar vita långa stränder. Boktips: "No footprints in the sand" av Henry Kalalahilomoku Nalaelua och Sally-Jo Kealalo-anuenue Bowman.

Mo'aula Falls i Halawa Valley

Vackert vattenfall som du kan ta dig ett välförtjänt dopp i efter en lång vandring. Efter doppet kan du sitta ner och njuta av all frukt du plockat på vägen. I skogen växer bland annat mango, passionsfrukt, bananer, kokosnötter, mandariner, lime, papaya, tropiska körsbär och hallon.

Kamakou Preserve

Pepeopae Trail – fantastiskt vandring på träreglar genom ett kärr upp till toppen av en

Ukulelejam på Hotel Molokai.

djup dal. I det här området finns växter och fåglar som inte finns någon annan stans i världen. Väl framme på toppen ser du ut över en enorm grönskande dal och havet. Kör bil upp till där vandringleden startar men se till att bilen är fyrhjulsdriven och att du är en van förare – det har hänt att bilar vält.

Ukulele-jam

I hotell Molokais bar träffas ibland ett gäng pensionärer och spelar ukulele och sjunger på hawaiianska. Då träder

det verkligt genuina fram och det känns som att de snarare spelar för att själva ha kul, än för att underhålla. Bara fyra meter bort väntar en lugn strand med palmer böjda mot havet – perfekta att vila sig mot.

► www.hotelmolokai.com

Posta en kokosnöt

Ta med dig en kokosnöt eller välj en ur postmästarens korg på Ho'olehua postkontor. Där kan du måla din kokosnöt och skicka hem till familjen. Väl hemma i Sverige levereras den direkt i brevlådan utan emballage. Tusen gånger bättre än ett vykort.

Sänd en nöthälsning.

5 x ro för själen

Varva ner

Bara några tusen besöker Molokai varje år. På flygplatsen används en parkbänk som bagageband, vilket säger en hel del om ön. Här står tiden still medan de andra öarna utvecklas. Här finns inga trafikljus och inget hus är högre än en palm. Hit åker du för den orörda naturen, de underbart trevliga människorna och för att finna lugnet – få ro i själen.

Coffees of Hawaii

Beställ en latte med macadamia-smak och slå dig ner på museets terrass som har utsikt över ön och havet. Har du tur kan du njuta av den gamla damens ukulele-spelande. Varje eftermiddag besöker hon terrassen och njuter av solnedgången.

► www.molokaicoffee.com

Murphy's Beach

Perfekt för snorkling eller en

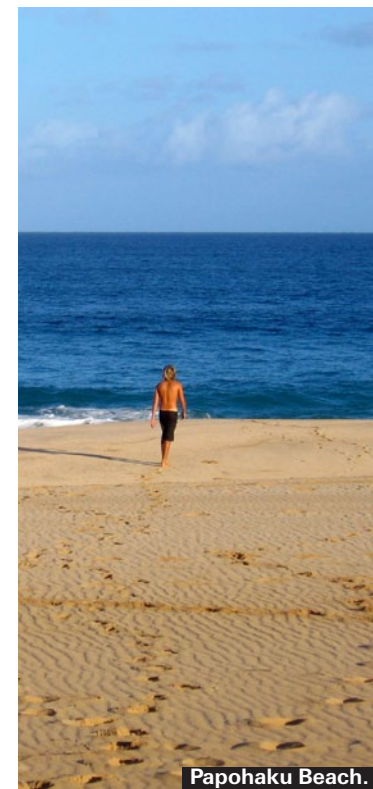
tupplur i den varma sanden. Ligger intill väggkanten men eftersom det sällan är mycket trafik störs du inte. Du hittar den vid vägmarkeringen "mile marker no. 20".

Papohaku Beach

Hawaiiis längsta vita sandstrand och förmodligen en av de vackraste. Delar av stranden är helt öde och ger känslan av att ha en hel strand för sig själv. Lång och bred strandremsa med finkorning sand. Helt sagolik.

Stanley's busstation i Kaunakakai

Slå dig ner på bänken som utgör busstation på ön där inga bussar går. Intill ligger Stanley's café som har goda muffins. Kaunakakai är öns största stad och består av en huvudgata med en mataffär, en dykshop, en bensinmack, en spritaffär och ett bageri.

Papohaku Beach.

5 x camping

Tälta under bar himmel

Lämna hotellet för ett par nätter och campa längs stränderna på Molokai. Det är en mäktig känsla att somna under stjärnklar himmel. Men se till att söka tillstånd och reservera plats i god tid innan du ger dig ut på äventyr.

One Ali'i Beach Park

En av de två strandparkerna på ön där camping är tillåtet, med tillstånd som kostar ett par dollar. Solnedgången är fantastisk. Toaletter, duschar, dricksvatten och vindskydd med picknickbord finns. Bara några minuters bilfärd från Kaunakakai.

Tillstånd söks vid Department of Parks & Recreation i Kaunakakai.

Tel: +1 808 553 32 04.

Papohaku Beach Park

Den andra strandparken där camping är tillåten med tillstånd som kostar ett par dollar. Hawaiiis längsta vitkorniga sandstrand, se tidigare beskrivning. Men var ute i god tid, campingområdet är populärt både bland besökare och lokalbefolkning och bara en viss del av stranden är öppen för övernattnig.

Tillstånd söks vid Department of Parks & Recreation i Kaunakakai.

Tel: +1 808 553 32 04.

Waialua Pavilion & Campground

På östra sidan av ön. Kanske inte den trevligaste campingplatsen eftersom den är omgiven av ett stort stängsel, men ska man

bara övernatta någon natt duger det. Toaletter, duschar och picknickbord finns och det ligger precis vid havet. Boka plats i förväg vid Hawaiian Homelands i Kaunakakai.

Tel: +1 808 558 81 50.

Kapuiwa Coconut Grove

Ett vackert område intill havet där forna kungen Kamehameha V lät plantera massa palmer. Sagen berättar att det är större risk att dö av en fallande kokosnöt på Hawaii än en tsunami. Intill palmodlingen finns ett campingområde.

Boka plats i förväg vid Hawaiian Homelands i Kaunakakai.

Tel: +1 808 558 81 50.

5 x äventyr

Ta en helikoptertur.

Helikoptertur

Stora delar av Kauai nås bara vatten- eller luftvägen. Gör en helikoptertur över Na Pali-kusten och sväva bland höga klippor och djupa grönskande dalar. ► www.maunaloahelicoptertours.com

Fallskärmshopp

Flyg som en fågel. Äventyret börjar med en flygtur i ett mindre plan och du hinner njuta av magnifik utsikt både från planet och medan du svävar med fallskärmen – efter ungefär sextio sekunder fritt fall. ► www.skydivekauai.com

5 x vattenfall

Leptospirosis

Leptospirosis är en bakteriesjukdom som smittar via förorenat vatten, vilket kan finnas i vattenfallen. Drick inte vattnet och bada inte om du har öppna sår. Symptom är illamående, kramp och diarré. Behandlas med antibiotika.

Wailua Falls

Två parallella, ca 25 meter höga, vattenfall syns från vägkanten. Vackrast morgontid. Förr visade krigare sitt mod genom att hoppa från toppen. Något som är förenat med livsfara.

Opeaka'a Falls

Ett säkert kort då det inte är beroende av nederbörd. Följ Kuamo'o Road till norra änden av Wailua River. Det går inte att komma ända fram, men du ser det utmärkt på avstånd.

Wailua Falls.

Hajdykning

Det finns flera bra dykställen där hajar ses regelbundet. Med ett dykcertifikat kan du ge dig ner på djupt vatten till deras hemmaplan, t ex Turtle Bluffs, Fast Lanes och Brennecke's Ledge. ► www.northshoredivers.com

Paddla kajak

Wailua River är den enda floden som är tillräckligt stor för båtar, men den är också utmärkt för kajakutflykter. "Wailua River paddle & hike" är en populär utflykt som tar dig till "Sacred Fall", ett 60 meter högt vattenfall.

Delfinsnorkling

Det finns gott om undervattensliv, många utrotningshotade sköldpaddor och du kommer att undra hur de ens kan vara fridlysta. Haéna Beach Park är ett hett tips för delfinsnorkling, särskilt morgontid.

Flygbild över NaPali-kusten.

Kipu Falls

En klar favorit bland både lokalbefolkning och turister och på helgerna är det många som åker hit. Vattenfallet är inte särskilt högt men ganska brett och har gott om plats för många badsugna. Vattnet är kristallklart. Rep finns för de leklystna som svingar sig ut i det blöta. Ett par minuters promenad på stig genom högt gräs.

Hanakapi'ai Falls

En mer än 12 kilometer lång vandring genom svår terräng tar dig till detta 30 meter höga vattenfall. Starta vandringen från Ke'e Beach. Kontrollera senaste nytt vad gäller eventuella tillstånd att vandra och campa i området och kraftig nederbörd i området. Leden blir lätt hal och lerig om det regnar.

En av Kauais största stränder.

5 x stränder

Hideaway

Ett riktigt gömställe! En liten öde strand som ligger nedanför en bergslutning. Vägen dit är därför mycket brant och ofta blöt och lerig. Men stranden är perfekt för en romantisk picknick vid solnedgången på tu man hand. Ta strandstigen vid sidan av Princeton hotell.

Larsen's Beach

Till denna strand på öns nordöstra kust åker lokalbefolkningen när de är lediga. Så var beredd på att dela den med barnfamiljer.

Sommartid är vattnet lugnt och lämpar sig för snorkling. Men se upp för undervattensströmmar – håll koll på barnen.

Secret Beach

En lång gyllenfärgad sandstrand med lugnt vatten sommartid. Höga vågor och starka undervattensströmmar vintertid. Strandens är dock inte alls särskilt hemlig som namnet antyder men aldrig packat med folk. Omgiven av klippor. Tar cirka tio minuters promenad från parkeringsplatsen.

Surfläge.

Poipu Beach

Även känd som Sheraton Beach. På öns södra kust. Turkost klart vatten och gyllene sand. Perfekt vatten för bodysurfing, vindsurfing och snorkling.

Keé Beach

Riktigt bra snorkling, många färgglada fiskar. Är vattnet lugnt går det bra att simma utanför revet. Där finns klart vatten, stora fiskar och sköldpaddor. Men var försiktig, stora vågor och undervattensströmmar kan förekomma.

Sköldpaddor finns det gott om.

Det gäller att börja i tid om man surfare ska bli.

5 x mera fakta

Invånarantal

På Hawaii bor nästan 1,3 miljoner invånare. Cirka 400 000 bor i huvudstaden Honolulu och nästan en miljon bor på huvudön Oahu. Resterande bor på grannöarna.

Källa: US Census Bureau

Miljonturism

Varje år besöker runt sju miljoner turister Hawaii. De flesta reser in till huvudön Oahu och stannar där under hela sitt besök. Därför är Oahu den mest exploaterade ön och kallas inte för inte för "the gathering place".

Hög hushållsinkomst

Medianvärdet för ett hushålls årliga inkomst är drygt \$66 000, ca 14000 mer än i övriga USA, men för att hålla

en likvärdig levnadsstandard på Hawaii som på fastlandet krävs en 55 procent högre lön.

Kvinnliga företagare

Något fler kvinnor startar företag på Hawaii än på det amerikanska fastlandet. Drygt 30 procent av företagen på Hawaii startas av kvinnor, på fastlandet är det knappt 28 procent.

Få kama'ainas kvar

Bara nio procent av Hawaiis invånare är äkta kamaainas, det vill säga från Hawaii, Guam, Samoa eller andra öar i Stilla havet.

Fotnot: Samtliga siffror kommer från hawaii.gov

Solnedgångar på Hawaii fastnar gärna på näthinnan.

5 x samhällsproblem

Dyrt att leva och bo

Ungefär 6 000 personer på Hawaii är hemlösa. Det beror bland annat på de höga levnadsomkostnaderna och bopriserna. Bostadspriserna är bland de högsta i USA och förbrukningsvaror är 30 procent dyrare än på fastlandet. Ungefär 10 procent av Hawaiis befolkning lever i fattigdom.

Källa: hawaii.gov

Överbefolkat

På Oahu bor det ungefär 1 400 personer/amerikansk squaremile (på de andra öarna cirka 180 personer/squaremile). På fastlandet bor i genomsnitt 80 personer på

samma yta. Utöver det tillkommer de sju miljoner turister som varje år besöker Hawaii. Detta påverkar bland annat boendekostnader, elpriser och vattenförsörjning.

Dålig infrastruktur

Ingen annanstans i hela USA finns så få vägar som på Hawaii. Detta medför stora trafikstockningar, inte minst på huvudön Oahu och i Honolulu. Det finns fler än en miljon bilar på öarna – fler än personer med körkort.

Drogepidemi

Mer än hälften av alla brottnålsdomar är drogrelaterade, den

vanligaste drogen är amfetamin. Det finns inga tillförlitliga siffror på hur många som missbrukar amfetamin. Men år 2002 sökte minst 2 730 personer vård för amfetaminberoende, vilket är fler än de som sökte vård för alkohol- eller marijuanaberoende. Inget tyder på att missbruket minskat.

Sopor och avfall

Var ska sopor och avfall dumpas? Det pågår en stor debatt om huruvida man ska frakta sopor till fastlandet eller om man ska bygga en ny sopstation på Oahu. Problemet är att en sopstation på ön kan skada grundvattnet.

Ett träningspass i huldans i Kapiolani Park.

5 x gratisnöjen

Sunset on the beach

Utomhusbion på Queen's beach i Waikiki börjar när solen går ner. Det började som ett politiskt projekt för att erbjuda sämre bemädlade familjer roliga och gratis helgaktiviteter. I dag är bion så populär att besökarna börjar forma sina biostolar av sand redan vid fyratiden på eftermiddagen. Världspremiären av succéserien "Lost", som spelades in på ön, visades här med skådespelarna på plats.

► www.sunsetonthebeach.net

Motionera utomhus

I Kapiolani Park i Waikiki finns tennisbanor och utegym att använda gratis. Ingen tidsbokning och det är ofta flera banor lediga. Racket och bollar tar man själv med sig. Varför inte kombinera styrketräning med konditionsträning – ett varv runt parken.

Haleiwa Surf Museum

Här lär du dig om surfingbrädornas utveckling sedan 30-talet, om kända surfares prestationer och vill du så kan du köpa med

dig några kultiga gamla surfmagasin. Kommer du direkt från stranden med sandiga fötter och bar överkropp? Ja, då är du hjärtligt välkommen ändå, säger skylten på dörren.

► Adress: North Shore Marketplace, 66-250 Kamehameha Highway, North Shore.

Strandaktiviteter

I Fort de Russy Beach Park och lite här och var längs Waikiki Beach finns volleyboll-nät att

använda. Samla ihop ett gäng främlingar och ni blir snabbt polare. Snorkling är ett annat gratisnöje och bra snorklingsplatser kryllar det av.

Kändisspana

I decennier har kändisar semestrat på Hawaii, för att fly undan paparazzi. Därför är det inte ovanligt att Mel Gibson står bakom en i kassan på Walmart eller att Britney Spears tar en surflekation på Waikiki Beach. Håll utkik!

Volleybollmatch på Waikiki Beach.

5 x böcker

Duke – a great Hawaiian

Tidernas största Aloha-ambassadör och surfare. Ihågkommen för sin OS-medalj i Stockholm 1912 och som den moderna surfingens fader. Men de som klär hans staty med leis i Waikiki hyllar honom kanske främst för de goda värderingar han stod för. Författare: Sandra Kimberley Hall.

Boken om Duke.

The Secrets and Mysteries of Hawaii

Bortom den ständiga lyxen och flärden i turistmeckat Waikiki, vilar många myter och sägner.

5 x filminspelningar

Jurassic Park

Inte bara första, utan även andra och tredje filmen spelades in här, på Kauai och Maui. I dag har de gjort en turistattraktion av ett par av områdena, men fortfarande finns en del områden från inspelningarna kvar orörda – perfekta för en avkopplande promenad i total grönska.

50 First Dates

En Adam Sandler-klassiker. En man förläskar sig i en kvinna som saknar korttidsminne. Utspelar sig på Hawaii och innehåller många vackra vyer från öarna.

Six Days Seven Nights

En klassisk rulle med Harrison Ford. En kvinnlig redaktör från New York Magazine och en avdankad pilot har till en början inte mycket till övers för varandra när de tvingas samarbeta för att överleva efter en kraschlandning på en öde ö. Inspelad på Kauai

Författaren "Pila of Hawaii" kartlägger myterna och avslöjar en helt annan sida av paradisosarna.

Eddie would go

En levande biografi om Eddie Aikau – Hawaiis andra mest kända surfare, förutom Duke, och även hjälte på många sätt. Författaren Stuart Holmes Coleman berättar Eddies liv och om hur han förnyade synen på Hawaii under femtio- och sextiotalet. Det är också en skildring av hur nutidens Hawaii vuxit fram.

Reef Fish Hawaii

När du väl befinner dig under vattenytan och ser fiskar i alla regnbågens färger kommer du ångra att du inte läst på innan. Ta då med denna bok som är

vattentät och kan användas under ytan. Experten John Hoover listar fler än 150 olika hawaiianiska arter.

Hawaii weddings made simple

Hawaii är en populär plats att gifta sig på. Vilken är den mest romantiska stranden? Var kan bröllopsnatten spenderas och vad ska man skåla i enligt inhemsk tradition? Författaren Keri Shepherd ger dig tips. Innehåller inte något om svenska lagar och regler kring äktenskap.

Samtliga böcker är på engelska och finns att beställa på ► www.amazon.com

och de vackra scenerna är en fröjd för ögonen.

Lost

Tv-serien spelades in på Hawaii och har gjort succé världen över. Invånarna är dock inte helt positivt inställda till skådespelarnas närvaro. Flera av dem har tagits på bar gärning för fyllekörning, vilket också är ett stort trafikproblem på öarna.

Blue Crush

Spännande surffilm som fungerar som en introduktion till de stora proffstävlingarna på Oahus North Shore. Ett tufft tjejgäng tar sig an de stora vågorna. Men det var några år sedan filmen spelades in. Skolan i filmen är till exempel ommålad i en annan färg både en och två gånger.

Alla Jurassic Park-filmerna är inspelade på Hawaii.

